

Integraal Veiligheidsbeleid

Gemeente Krimpenerwaard

2019 – 2022

“Samen werken aan veiligheid”

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Veilige woon- en leefomgeving
3. Bedrijvigheid en veiligheid
4. Doelgroepen en veiligheid
5. Integriteit en veiligheid
6. Digitale veiligheid
7. Fysieke veiligheid & verkeer
8. Communicatie en burgerparticipatie
9. Tot slot

1. Inleiding

Samen werken aan veiligheid

De politiecijfers geven aan dat Krimpenerwaard een veilige gemeente is. Het college heeft in haar Collegeprogramma 2018-2022 opgenomen dat men de komende jaren de veiligheid in Krimpenerwaard wil behouden op het niveau zoals het nu is. Dit is ook de basis van de Nota Integraal Veiligheidsbeleid.

Veiligheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van zowel overheidsinstanties als inwoners en ondernemers. Voor het behouden van de veiligheid in onze gemeente is het samen werken aan en het samenwerken bij de diverse onderwerpen op dit vakgebied van groot belang. De gemeente vervult hierin graag de regierol.

In de afgelopen drie jaar is de samenwerking met politie, brandweer en andere veiligheidspartners geïntensiveerd. Door meer in te zetten op bestuurlijke handhaving, uitbreiding van het aantal buitengewone opsporingsambtenaren en integrale aanpak heeft de regierol vanuit de gemeente al een hele ontwikkeling doorgemaakt. Deze zal de komende jaren verder uitgewerkt en verstevigd worden.

Opzet van de nota

Dit is de tweede Nota Integrale Veiligheid van de gemeente Krimpenerwaard. Ook dit keer is gewerkt volgens de thematiek van het Kernbeleid Veiligheid, echter wel op een manier die past bij de problematiek zoals die speelt binnen de gemeente Krimpenerwaard. Ook zijn er thema's toegevoegd om de nota aan te passen aan de huidige tijd. Het bestaande thema "Jeugd en Veiligheid" is ondergebracht in het nieuwe thema "Doelgroepen en Veiligheid".

De vorige nota Integraal Veiligheidsbeleid was zeer uitgebreid en beschrijvend. In deze nota is er voor gekozen om het kort en krachtig te houden. Per thema is aangegeven wat het beeld is dat wij op dit moment hebben (wat we weten), wat de uitgangspunten en beleid zijn (waar wij op terug kunnen vallen) en wat de prioriteit wordt voor de komende vier jaar (waar ligt onze focus op).

Tijdens de Veiligheidsavond op 14 mei jl. is met inwoners, ondernemers, veiligheidspartners, raads- en commissieleden, leden klankbordgroep jeugd en andere belangstellenden geïnventariseerd wat het beeld is over veiligheid in de brede zin van het woord. Daarnaast zijn de politiecijfers, de Veiligheidsmonitor en andere beschikbare gegevens geanalyseerd om een veiligheidsbeeld van de gemeente Krimpenerwaard te krijgen.

Per thema is één prioriteit/focus geformuleerd, die richting geeft aan alle uitvoeringszaken die wij de komende jaren binnen dat thema gaan doen. Veel zal vallen onder bestaand beleid. Specifieke doelstellingen en uitvoeringszaken zullen terug te vinden zijn in de Jaarrekening en in de A3 jaarplannen van het team Openbare Orde en Veiligheid en/of andere teams/afdelingen die binnen dat thema uitvoeringspunten hebben.

Veiligheidsbeeld gemeente Krimpenerwaard

Analyse van de objectieve politiecijfers geven aan dat de gemeente Krimpenerwaard een veilige gemeente is. In gesprekken met partners, ondernemers en inwoners wordt dit beeld bevestigd. Er is een daling te zien van de criminaliteitscijfers, toch geeft de Veiligheidsmonitor niet weer dat inwoners zich veiliger zijn gaan voelen. Opvallend is ook dat tijdens de veiligheidsavond van 14 mei jl. soms prioriteit werd gevraagd voor misdrijven, die verhoudingsgewijs weinig voorkomen in de gemeente Krimpenerwaard, zoals woninginbraken en overvallen. Andere thema's zoals digitale veiligheid werden breed gedragen door zowel de veiligheidspartners als de niet-professionals.

2. Veilige woon- en leefomgeving

Beeld - Wat we weten

Het thema Veilige woon- en leefomgeving omvat onderwerpen als: woninginbraken, geweldsdelicten, diefstal van- en uit auto's, vernielingen etc. Het onderwerp drugshandel/drugsgebruik wordt gezien als een vorm van ondermijning en is daarom opgenomen in hoofdstuk 5 Integriteit en Veiligheid.

De bij deze onderwerpen behorende politiecijfers (meldingen en aangifte) zijn positief te noemen. Dit maakt dat wij dit graag zo willen houden. De overtuiging is, dat dit alleen maar kan door grote betrokkenheid van inwoners, ondernemers en tal van organisaties die in de gemeente actief zijn.

In de periode 2015-2018 heeft het onderwerp veiligheid binnen de woon- en leefomgeving door middel van burgerparticipatie en communicatie, de twee prioriteiten uit de toenmalige nota, veel aandacht gekregen. Het resultaat hiervan lijkt te zijn dat inwoners steeds vaker initiatieven ontplooiën die bijdragen aan de veiligheid in hun buurt of straat, zoals deelname aan Burgernet en WhatsApp buurtpreventie. Door de gemeente worden deze initiatieven ondersteund.

Voor de komende jaren is het van belang om de huidige initiatieven zoals Burgernet en WhatsApp buurtpreventie actueel en aantrekkelijk te houden voor de inwoners. Daarnaast is er onderzoek nodig naar nieuwe burgerparticipatie initiatieven en andere vormen van samenwerking en burgerbetrokkenheid rondom de woon- en leefomgeving.

Uitgangspunten en beleid - Waar wij op terug kunnen vallen

- ✓ Het Collegeprogramma 2018-2022.
- ✓ Het Regionale Beleidsplan politie eenheid Den Haag 2019-2022.
- ✓ De gemeente participeert in het Veiligheidshuis, waar met ketenpartners een persoonsgerichte aanpak op high impact criminaliteit, veelplegers, jeugd en huiselijk geweld wordt uitgevoerd.
- ✓ De gemeente zet Buitengewoon opsporingsambtenaren (Boa's) in, in de openbare ruimte.
- ✓ De gemeente stimuleert toepassing van het Politiekeurmerk Veilig Wonen (PKVW).

Prioriteit – Waar ligt onze focus op

- ✓ Burgerparticipatie in de woon- en leefomgeving.

3. Bedrijvigheid en veiligheid

Beeld - Wat we weten

Het aantal projecten Keurmerk Veilig Ondernemen is in de laatste jaren gegroeid naar vier Winkelcentra en één bedrijventerrein. Dit laat zien dat de winkeliers en ondernemers serieus bezig zijn met veiligheid.

Veilig Uitgaan werd tijdens de Veiligheidsavond op 14 mei jl. genoemd als speerpunt, dit onderwerp staat op de agenda bij de vier jaarlijkse overleggen met politie en de horecaondernemers in de gemeente Krimpenerwaard. Er zijn inmiddels Boa's opgeleid om horecacontroles te houden.

Vanuit de veiligheidspartners zijn de hennepkwekerijen in bedrijfspanden een punt van aandacht. Drugshandel/gebruik wordt voor deze nota gezien als ondermijnende criminaliteit en is ondergebracht in Hoofdstuk 5: Integriteit en veiligheid.

Medio 2019 wordt een begin gemaakt met de invoering van het Digitaal Opkopersregister en Digitaal Opkopersloket. Dit om meer zicht te krijgen op de in- en verkoop van tweede hands goederen. Ook dit is iets wat ook onder ondermijning te vatten is.

Binnen dit thema blijkt vooral de samenwerking tussen in- en externe partners van grote meerwaarde voor de veiligheid en leefbaarheid in winkelcentra en op bedrijventerreinen.

Uitgangspunten en beleid - Waar wij op terug kunnen vallen

- ✓ Het Collegeprogramma 2018-2022.
- ✓ Het Regionaal Beleidsplan eenheid Den Haag 2019-2022.
- ✓ De gemeente zet Buitengewoon opsporingsambtenaren (Boa's) in, in de openbare ruimte.
- ✓ Het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO).
- ✓ Begin 2019 zijn de Beleidsregels Evenementen van kracht.
- ✓ Bij evenementen laat de gemeente zich integraal adviseren door de hulpdiensten.
- ✓ In 2019 zal het Preventie- en Handhavingsplan Drank- en Horecawet vastgesteld worden.
- ✓ Horecaconvenant.

Prioriteit – Waar ligt onze focus op

- ✓ Het Versterken van de integrale aanpak zowel ten aanzien van in- als externe partners.

4. Doelgroepen en veiligheid

Beeld - Wat we weten

Er zijn diverse doelgroepen in onze samenleving die specifieke aandacht verdienen op het gebied van Integrale Veiligheid. Te denken valt hierbij aan: jeugd; senioren; minder zelfredzamen en personen met verward gedrag.

“Jeugd en veiligheid” was voorheen een apart thema binnen het Integrale Veiligheidsbeleid. Jongeren zijn een kwetsbare groep, vaak worden zij al op jonge leeftijd geconfronteerd met alcohol, drugs en sociaal emotionele problematiek, ook online zijn jongeren kwetsbaar. Uit de cijfers, afkomstig uit de politiesystemen, blijkt dat het aantal meldingen van jeugdoverlast ongeveer gelijk blijft. Opvallend is wel dat jongeren zich tegenwoordig niet in één vaste groep ophouden maar in wisselende samenstelling op wisselende plaatsen “hangen”.

De meeste senioren zijn tot op hoge leeftijd mobiel en staan midden in het leven. Aan de andere kant wonen steeds meer ouderen en minder zelfredzamen langer zelfstandig thuis, al dan niet met hulp van professionals en mantelzorgers. De ervaring is dat met name oudere senioren minder digitaal zelfredzaam zijn. Ouderenmishandeling is iets, waar binnen onze gemeente, al een aantal jaren aandacht voor is, hierbij moet niet alleen gedacht worden aan feitelijke mishandeling maar ook aan verwaarlozing, financiële uitbuiting etc.

Ook mensen met verward gedrag wonen steeds vaker zelfstandig, bovendien is de ervaring dat de problematiek in de zorginstellingen zwaarder wordt. Met het oppakken van een Integrale Aanpak Personen, zijnde een casusoverleg tussen politie, Sociaal Domein en team OOV, komen er steeds meer personen naar boven drijven, die deze integrale aandacht behoeven.

Uitgangspunten en beleid - Waar wij op terug kunnen vallen

- ✓ We faciliteren HALT aanpak.
- ✓ Het Regionaal beleidsplan eenheid Den Haag 2019-2022.
- ✓ Preventie- en Handhavingsplan voor de uitvoering van de Drank- en Horecawet wordt begin 2019 vastgesteld.
- ✓ Er is een nauwe samenwerking met Veilig Thuis en het Veiligheidshuis Hollands Midden.
- ✓ Jeugd en jongerenwerk Midden Holland wordt ingezet.
- ✓ Er is een integraal overleg Jeugd en Veiligheid met diverse in- en externe partners, hierbinnen coördineert de gemeente de aanpak jeugdoverlast.
- ✓ Netwerk jeugd- en veiligheid, bestuurlijk overleg.
- ✓ Convenant veilige school.

Prioriteit – Waar ligt onze focus op

- ✓ Het versterken van de integrale aanpak zowel ten aanzien van in- als externe partners.

5. Integriteit en veiligheid

Beeld - Wat we weten

Bij dit thema gaat het om een diversiteit aan onderwerpen, waarbij te denken valt aan: ambtelijke- en bestuurlijke integriteit, radicalisering, polarisatie, discriminatie, ondermijnende criminaliteit en georganiseerde criminaliteit.

Een aantal van deze onderwerpen, zoals bijvoorbeeld polarisatie en discriminatie komen niet of in mindere mate in de gemeente Krimpenerwaard voor, dat wil niet zeggen dat er geen aandacht voor is, maar dit zal de komende jaren geen prioriteit krijgen.

Onder Ondermijnende criminaliteit wordt verstaan: Het verzwakken of misbruiken van de structuur van onze maatschappij, leidend tot aantasting van de fundamenteën van de maatschappij en/of de legitimiteit van het stelsel dat haar beschermt. Ook wel verwoord als de verwevenheid tussen onder- en bovenwereld. Ondermijnende criminaliteit is iets waar iedere gemeente alert op moet zijn. Doordat ondermijnende en georganiseerde criminaliteit, met name in de grote steden, de laatste jaren veel aandacht heeft gekregen is een verschuiving naar de meer landelijke gemeenten niet uitgesloten. Dit geldt ook voor de zogenaamde 1% motorclubs.

Lokaal is er in 2018 een aanvang gemaakt met bestuurlijke handhaving, een aantal panden zijn één of meer maanden gesloten vanwege het aantreffen van (soft)drugs. Dit is een aanpak die de komende jaren verder zal worden doorgevoerd.

Meldingen over onderwerpen behorende tot dit thema worden vaak niet gedaan en als ze al gedaan worden zijn ze veelal anoniem.

Uitgangspunten en beleid - Waar wij op terug kunnen vallen

- ✓ Het Collegeprogramma 2018-2022.
- ✓ Bij enige aanleiding worden ondernemers onderworpen aan een BIBOB-toets.
- ✓ Protocol Agressie en Geweld gemeente Krimpenerwaard.
- ✓ Ondermijningsbeeld Regionaal Informatie- en Expertise Centrum (RIEC).
- ✓ Monitor Discriminatiezaken en verordening Anti-discriminatie.
- ✓ Het Regionaal Beleidsplan eenheid Den Haag 2019 – 2022.
- ✓ Het dossier 'ambtelijke integriteit' gemeente Krimpenerwaard.
- ✓ Basistoets Integriteit die ontwikkeld wordt door het Ministerie van Binnenlandse zaken.

Prioriteit – Waar ligt onze focus op

- ✓ Bestuurlijke handhaving ondermijnende criminaliteit.

6. Digitale veiligheid

Beeld - Wat we weten

Anno 2018 is het internet voor bijna iedereen een onmisbare basisvoorziening geworden, niet alleen zakelijk maar ook privé. Ook criminelen verplaatsen hun werkterrein steeds vaker naar het internet. Cybercrime is een onderwerp waarvoor zowel door ondernemers als overige inwoners aandacht voor werd gevraagd tijdens Veiligheidsavond.

Naast internetcriminaliteit is digitaal pesten een terrein waar steeds meer mensen slachtoffer van zijn. Vrouwen, jonge mensen en lgb'ers (lesbisch, homoseksueel, biseksueel en transgender) blijken verhoudingsgewijs vaker slachtoffer van sexting, hacking en verkeerde digitale vriendschappen. Slachtoffers schamen zich voor wat hen is overkomen en doen daarom vaak geen aangifte.

Binnen de gemeente is digitale veiligheid ook een onderwerp dat de aandacht heeft, niet alleen door de invoering van de Europese privacywetgeving (AVG), maar ook ter bescherming van ongewenste indringers en/of aanvallen op het digitale netwerk van de gemeente.

Uitgangspunten en beleid - Waar wij op terug kunnen vallen

- ✓ Het Collegeprogramma 2018-2022.
- ✓ Informatiebeveiligingsbeleid 2017-2019 gemeente Krimpenerwaard.
- ✓ Intern zijn al diverse bewustwordingstrainingen informatieveiligheid gegeven.
- ✓ We beoordelen de authenticiteit van officiële documenten die inwoners en ondernemers ons overleggen. We gebruiken alleen geldige adressen.
- ✓ Het Regionaal Beleidsplan eenheid Den Haag 2019 – 2022.

Prioriteit – Waar ligt onze focus op

- ✓ Voorlichting over cybercrime gericht op de diverse doelgroepen.

7. Fysieke veiligheid & verkeer

Beeld - Wat we weten

Onder fysieke veiligheid vallen onderwerpen als: brandveiligheid, rampenbestrijding en crisisbeheersing. Ook verkeer is een belangrijk onderwerp dat onder dit hoofdstuk valt.

De Regionale Brandweer Hollands Midden heeft de zorg voor de brandveiligheid en ziet samen met de gemeente toe op proactie en preventie. Daarnaast is de brandweer verantwoordelijk voor de bestrijding van branden en worden de, hoofdzakelijk vrijwillige brandweermensen, ingezet bij ongevallen, reanimaties en andere gerelateerde taken. Ook verzorgt de brandweer advies en controle op het gebied van gebruiksvergunningen en evenementenvergunningen.

Verkeersveiligheid is een onderwerp dat leeft bij de inwoners en ondernemers in de Krimpenerwaard. Snelheid, landbouwvoertuigen, overlast van motoren en bereikbaarheid zijn daarbinnen de meest genoemde onderwerpen.

Op het gebied van de crisisorganisatie werkt de gemeente Krimpenerwaard samen onder de koepel van de Veiligheidsregio Hollands Midden. Gezamenlijk worden de crisisplannen en andere activiteiten op het gebied van rampen en crisis opgepakt en uitgewerkt.

Uitgangspunten en beleid - Waar wij op terug kunnen vallen

- ✓ Het Collegeprogramma 2018-2022.
- ✓ Verkeersvisie Krimpenerwaard, de vijf Duurzaam Veilig principes Basiskennmerken wegontwerp.
- ✓ Regionaal crisisplan Veiligheidsregio Hollands Midden.
- ✓ Uitvoeringsplan Risicobeheersing Brandweer Hollands Midden.
- ✓ Port facility Security Plan in het kader van de Havenbeveiligingswet.
- ✓ De Boa's zien toe op parkeerovertredingen.

Prioriteit – Waar ligt onze focus op

- ✓ Verkeersveiligheid.

8. Communicatie en burgerparticipatie

Beeld - Wat we weten

In het Integraal Veiligheidsbeleid 2015-2018 waren communicatie en burgerparticipatie de twee prioriteiten. De gemeente heeft de regie ten aanzien van integrale veiligheid, echter is de gemeente in de meeste gevallen afhankelijk van derden voor de uitvoering. Wel kan de gemeente veel betekenen op het gebied van (integrale) voorlichting en preventie. Waarbij steeds gezocht wordt naar het best aansluitende communicatiemiddel per doelgroep.

De “eigen kracht van de burger” is een term die op velerlei gebieden een steeds belangrijkere rol is gaan spelen. Ook binnen veel van de onderwerpen van het Integrale veiligheidsbeleid is alleen verbetering te bereiken als de burger hierin een rol en verantwoordelijkheid neemt. De afgelopen jaren hebben wij hier al mooie resultaten van gezien zoals het ontstaan van de WhatsAppbuurtpreventie groepen en de grote aantallen deelnemers aan Burgernet in onze gemeente.

Uitgangspunten en beleid - Waar wij op terug kunnen vallen

- ✓ Het Collegeprogramma 2018-2022.
- ✓ De gemeente stimuleert deelname aan initiatieven zoals Burgernet, WhatsAppbuurtpreventie en Stan (Stan mobiliseert burgerhulpverleners).
- ✓ Notitie Burgerparticipatie binnen het Veiligheidsdomein.

Prioriteit – Waar ligt onze focus op

- ✓ Burgers en ondernemers voorlichten over en betrekken bij veiligheidsonderwerpen.

9. Tot slot

Veiligheid is een dynamisch onderwerp. Wat vandaag een item is kan volgende week door een incident of ontwikkeling worden ingehaald. Om in te kunnen spelen op de actualiteit is er voor gekozen om de nota Integraal Veiligheidsbeleid op te stellen als een raamwerk, een dynamisch document dat bijsturing mogelijk maakt.

Jaarlijks zal aan diverse onderwerpen, behorende bij de thema's van de Nota Integraal Veiligheidsbeleid, uitvoering worden gegeven. Hierbij zal de samenwerking en interactie met inwoners, ondernemers, veiligheidspartners en andere betrokkenen centraal staan onder het motto: "Samen werken aan veiligheid". In de Jaarrekening zijn de onderwerpen opgenomen die ook in het Collegeprogramma 2018 – 2022 voorkomen.

Risico's - Welke belemmeringen kunnen we tegen komen

De kern van integraal veiligheidsbeleid is de samenwerking met in- en externe partners. Ondanks de goede intenties tot samenwerking en alle mooie doelstellingen en voorgenomen resultaten zijn er een aantal factoren die een risico kunnen vormen bij de uitvoering.

Voor dit Integraal Veiligheidsbeleid kunnen wij op dit moment de volgende risico's benoemen:

- ✓ De voor de basispolitietaken beschikbare politiecapaciteit binnen het team Krimpenerwaard zal tot en met 2021 nog verder afnemen. Daarna zou dit geleidelijk weer moeten toenemen tot formatie.
- ✓ De politie gaat zich steeds meer richten op haar kerntaken. De politie zal keuzes moeten maken in de uitvoering van haar taken door een krappe bezetting.
- ✓ De huidige Boa capaciteit is naar verwachting ontoereikend voor de groeiende vraag naar handhaving en toezicht.
- ✓ De ambities, nieuwe taken maken dat alle capaciteit binnen het team oov benut is. Nieuwe of plotseling opkomende opdrachten maken dat er keuzes gemaakt moeten worden en/of zaken blijven liggen.
- ✓ Afhankelijkheid van in- en externe partijen.
- ✓ Toenemend aantal incidenten en plotseling opkomende bestuursopdrachten die niet van tevoren zijn te plannen, maar wel veel capaciteit vragen.
- ✓ Implementatie van de Europese Privacyregels (AVG) hebben effect op het delen van informatie en het bespreken van casussen.
- ✓ Afhankelijkheid van de wil van inwoners en ondernemers om mee te werken en te denken met betrekking tot veiligheidsinitiatieven.